

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Tilknyttede agenter

Verdipapirforetakets bruk av tilknyttede agenter – oversikt over regler og Finanstilsynets praksis

Bärbel Michèle Müller, verdipapirseminar. 6. juni 2023

Agenda

Verdipapirforetakets bruk av tilknyttede agenter

1. Rettslig utgangspunkt
2. Finanstilsynets tilsynspraksis
3. Praktisk informasjon

Rettslig utgangspunkt

Adgang til å benytte tilknyttet agent

Verdipapirforetak kan etter vphl. § 10-22 (1) benytte tilknyttede agenter for å:

- Markedsføre sine tjenester
- Skaffe oppdrag
- Motta og formidle instruksjoner eller ordrer i relasjon til investeringstjenester eller finansielle instrumenter
- Plassere finansielle instrumenter
- Gi råd om finansielle instrumenter, investeringstjenester og tilknyttede tjenester

som verdipapirforetaket tilbyr, forutsatt at verdipapirforetaket selv har tillatelse til å yte slike tjenester

Det betyr at den tilknyttede agenten kan tilby investeringstjenestene nr. 1 (mottak og formidling av ordre), nr. 5 (investeringsrådgivning) og nr. 7 (plassering av finansielle instrumenter der foretaket ikke avgir fulltegningsgaranti) om verdipapirforetaket selv har tillatelse til å yte slike investeringstjenester.

Begrensninger i adgangen

- Agenten kan bare være tilknyttet **ett** verdipapirforetak, jf. vphl. § 10-22 (1)
- Agenten kan bare tilby tjenester fra ett forretningssted, med mindre agenten er kredittinstitusjon eller forsikringsforetak, jf. vpf. § 10-8 (1)

Rettslig utgangspunkt - 2

Verdipapirforetakets plikter

- Verdipapirforetaket er ansvarlig for all virksomheten som agenten forestår på foretakets vegne, jf. vphl. § 10-22 (2).
 - ⇒ **Agentens handlinger og unnlaterelser anses som verdipapirforetakets egne i relasjon til verdipapirreguleringen og annen lovgivning.**
- Verdipapirforetaket skal tilse at den tilknyttede agenten alltid opplyser om agentforholdet ved kontakt med kunder eller potensielle kunder. Minstekrav til opplysningene følger av vphl. § 10-22 (2).

Rettslig utgangspunkt - 3

Krav til skriftlig avtale mellom verdipapirforetak og tilknyttet agent

Krav til avtalens innhold følger av vpf. § 10-8 (2)

Kvalifikasjonskrav til tilknyttede agenter m.m.

- Verdipapirforetaket skal påse at daglig leder, faktiske ledere og styremedlemmer i tilknyttet agent oppfyller egnethetskravene etter vphl. § 9-10 (1), jf. vpf. § 10-9 (1)
- Verdipapirforetaket skal påse at eiere med kvalifisert eierandel tilfredsstillende egnethetskravene etter vphl. § 9-10 (1), med mindre agenten er kredittinstitusjon eller forsikringsforetak, jf. vpf. § 10-9 (2)

Ved melding av agentforholdet gjennom KRT-1157 må verdipapirforetaket bekrefte at disse personene, samt og agenten som sådan, er egnet jf. § 10-22 (4) og vpf. § 10-9.

Rettslig utgangspunkt - 4

Registrering av tilknyttete agenter

- Tilknyttede agenter skal registreres i et offentlig tilgjengelig register som skal føres av Finanstilsynet, jf. vphl § 10-22 (3)

Informasjonen er tilgjengelig gjennom
Finanstilsynets virksomhetsregister
[Virksomhetsregister](#)

- Registreringen i Norge kan bare skje dersom verdipapirforetaket bekrefter at foretakets tilknyttete agent er egnet
- Finanstilsynet kan nekte registreringen av en tilknyttet agent dersom agenten ikke anses egnet, jf. vphl. § 10-22 (4)
- Før registreringen kan den tilknyttete agenten ikke forestå virksomhet for verdipapirforetaket, jf. vpf. § 10-12 (2)

Rettslig utgangspunkt - 5

Grenseoverskridende virksomhet i annen EØS-stat

Norske foretak kan yte investeringstjenester eller investeringsvirksomhet i annen EØS-stat blant annet

- Direkte fra tilknyttet agent etablert i Norge til annen EØS-stat, eller
- Gjennom bruk av tilknyttet agent etablert i annen EØS-stat

Melding om dette må sendes etter vphl. §§ 9-32 og 9-33. Formelle krav til innholdet i en etableringsmelding eller endringsmelding følger av vpf. §9-39, jf. [kommisjonsforordning \(EU\) 2017/1018](#)

For oversending av informasjonen finnes det standardiserte skjemaer som er tilgjengelig på Finanstilsynets internettside [Grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat](#)

Finanstilsynets tilsynspraksis

Grunnleggende forventning

Lovens system bygger på en forutsetning om at det ytes konsesjonspliktige tjenester direkte fra verdipapirforetaket.

Verdipapirforetaket skal organiseres slik at Finanstilsynet kan føre et effektivt tilsyn, og må ha betryggende rutiner som sikrer etterlevelse av foretakets forpliktelser.

Verdipapirforetaket som benytter tilknyttede agenter, må organiseres slik at det tas høyde for de særlige risikomomenter som følger av å knytte til seg agenter. Foretaket må ha tilstrekkelige systemer, ressurser og kompetanse til å kunne føre effektiv kontroll med at agenten overholder relevante lovkrav og foretakets interne retningslinjer og rutiner.

Finanstilsynets tilsynspraksis - 2

Tilsynspraksis ved registrering av tilknyttet agent

- Melding om agentforholdet gjøres gjennom Altinn skjema KRT-1157
- I tillegg ber vi om følgende informasjon:
 - En overordnet redegjørelse for hvorfor verdipapirforetaket anser den tilknyttede agenten som egnet til å yte disse investeringstjenestene på dets vegne
 - Informasjon om hvilken annen næringsvirksomhet den tilknyttede agenten driver, totalt antall ansatte hos den tilknyttede agenten og angivelse av antall ansatte som vil være involvert i virksomheten på vegne av verdipapirforetaket
 - Navn og fødselsnummer/D-nummer på styremedlemmer, daglig leder og eventuelt annen person som faktisk leder agentens virksomhet på vegne av verdipapirforetaket samt eiere av kvalifisert eierandel i den tilknyttede agenten.
 - Avtalen mellom verdipapirforetaket og den tilknyttede agenten
- Etter omstendigheter ber vi også om bl.a.:
 - Verdipapirforetakets oppdaterte driftsplan (relevante aspekter kommer frem i [kommisjonsforordning \(EU\) 2017/1018 artikkel 6](#)) og complianceplan, som tar høyde for agentforholdet
 - Verdipapirforetakets oppdaterte virksomhetsinnrettede risikovurdering etter hvitvaskingsloven § 7 som tar høyde for agentforholdet

Finanstilsynets tilsynspraksis - 3

Finanstilsynets løpende oppfølging etter registrering

Finanstilsynet følger løpende opp verdipapirforetaket, blant annet gjennom verdipapirforetakets halvårsrapportering, der informasjon om tilknyttede agenter inngår.

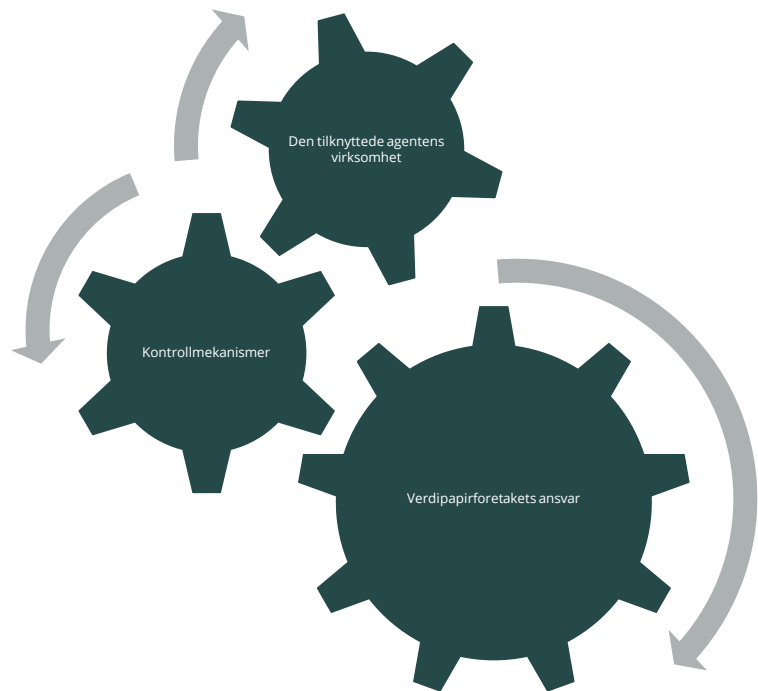
OBS:

- det kommer endringer i verdipapirforetakenes halvårsrapportering ved at Finanstilsynet krever tall fra norske tilknyttede agenter for norske verdipapirforetaket
- Nye rapporteringskrav for norske tilknyttede agenter for verdipapirforetaket fra annen EØS-stat
- Det er innføres tilsynsavgift for tilknyttede agenter for verdipapirforetak etablert i annet EØS-land (Ny § 9 (1) bokstav i. forskrift om utlikning av utgifter ved tilsyn)

Stedlig tilsyn hos verdipapirforetaket

Gjennom stedlig tilsyn av verdipapirforetaket granskes også virksomheten som den tilknyttede agenten forestår på verdipapirforetakets vegne.

Om du bare skulle huske 1 ting fra denne presentasjonen

Verdipapirforetaket er ansvarlig for all virksomhet som agenten forestår på verdipapirforetakets vegne.

Det betyr at verdipapirforetaket må ha kontroll over hva den tilknyttede agenten gjør.

Praktisk informasjon

For nærmere informasjon se Finanstilsynets nettside

[Tilknyttede agenter](#)

[Grenseoverskridende virksomhet](#)

eller ta kontakt med

post@finansstilsynet.no

Grenseoverskridende virksomhet

Etableringsmeldinger

Norske verdipapirforetak eller markedsoperatører som driver en MH investeringstjenester eller utøve investeringsvirksomhet i en annen E dette til Finanstilsynet, jf. verdipapirhandelloven §§ 9-32 og 9-33. Nor investeringstjenester eller utøve investeringsvirksomhet i annen EØS

1. Direkte fra forretningssted i Norge til annen EØS-stat
2. Direkte fra tilknyttet agent etablert i Norge til annen EØS-stat
3. Gjennom etablering av filial i annen EØS-stat
4. Gjennom bruk av tilknyttet agent etablert i annen EØS-stat

Endringsmeldinger

Norske verdipapirforetak eller markedsoperatører som driver en MHF eller OHF som allerede yter investeringstjenester eller utøver investeringstjenestevirksomhet i en annen EØS-stat, skal skriftlig informere Finanstilsynet om endringer i opplysninger som tidligere er innmeldt, jf. verdipapirhandelloven §§ 9-32 (6) og 9-33 (6).

Skjema for melding til Finanstilsynet

Formelle krav til innhold i en etableringsmelding eller endringsmelding følger av verdipapirforskriften 5 9-39, jf. Kommisjonsforordning (EU) 2017/1018. Ved oversendelse av slike meldinger til Finanstilsynet skal det benyttes standardiserte skjemaer tilpasset den enkelte virksomhetstype. Skjemaene følger som vedlegg til Kommisjonsforordning (EU) 2017/2382, som gir nærmere anvisning på bruken av hvert enkelt skjema.

Skjema for grensekryssende virksomhet direkte fra Norge (MIFID II artikkel 34):

- [Annex I Fra forretningssted/norsk tilknyttet agent](#)
- [Annex IV MHF/OHF](#)

Skjema for etablering i annen EØS-stat (MIFID II artikkel 35):

- [Annex VI Filial](#)
- [Annex VII Tilknyttet agent](#)
- [Annex X Opphør av filial/tilknyttet agent](#)

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY